

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากโครงการชลประทาน ใน
ฤดูแล้ง แบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา มี
ระบบชลประทานทั่วถึงและส่งน้ำได้ดีมีประสิทธิภาพ 3) ด้านปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ระบบ
ชลประทานชำรุด และ 4) ด้านกลยุทธ์ที่ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้ง ได้แก่
การส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้ง ดูแลปรับปรุงบำรุงรักษาระบบชลประทาน
ตลอดเวลา อบรมให้ความรู้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จัดทำแผนงานปลูกพืชฤดู
แล้ง โดยบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนและจัดหาตลาดรองรับผลผลิตจากพืชฤดูแล้ง รูปแบบ
การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากโครงการชลประทานในฤดูแล้งที่พัฒนาได้ประกอบด้วย 1)
การศึกษาข้อมูลและแนวทางการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากโครงการต้นแบบ 2) การสร้าง
แนวทางการในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากโครงการชลประทานในฤดูแล้งโดยใช้
ยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ และ 10 โครงการ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การบริหาร ยุทธศาสตร์ด้านการ
จัดสรรน้ำและบำรุงรักษา ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาความรู้
และ 3) การทดลองใช้และประเมินผลแนวทางการในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากโครงการ
ชลประทานในฤดูแล้ง หลังการทดลองเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีจำนวนพื้นที่ที่มีการปลูก
พืชฤดูแล้ง (Area) เพิ่มขึ้น 2.57 ไร่ รายได้จากการขายพืชผลในฤดูแล้ง (Income) เพิ่มขึ้น 3.94
เท่าและความพึงพอใจของเกษตรกรต่อระบบชลประทาน (Satisfaction) เพิ่มขึ้นจากการ
ทดลอง ($p < .001$)

TITLE : A Promotion Model of the Irrigation Project Utilization in the Dry Season in Yasothon Province

AUTHOR : Tinnakorn Luealon **DEGREE :** Ph. D. (Regional Development Strategies)

ADVISORS : Asst. Prof. Dr. Sunee Sathitanant Chairman
Asst. Prof. Dr. Rungsun Singhalert Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY , 2014

ABSTRACT

The research aimed to develop and evaluate the promotion model of the irrigation project utilization in the dry season in Yasothon province which conducted in three phases. The first phase was the study of guidelines for the promotion of the irrigation project utilization during the dry season. The target group consisted of ten administrators and officers of an outstanding irrigation project who had promoted the utilization of this project for at least five years. The project operation questionnaire was used for data collection. The second phase was the development of the promotion model of the irrigation project utilization in the dry season. Thirty representatives were participated which consisted of independent academics, government officials, and people living in the water service area. The instrument used was the promotion model developed by using the phase one results during the participation of workshop session with the uses of the brain storming, criticizing and suggesting for the improvement and development of the model. Finally, the third phase was the implementation and evaluation of the developed promotion model. The voluntary and purposive sample which consisted of 30 family representatives living in the water service area in Hauy Sabak reservoir, Bookkha sub-district, Lerg Nokta district, Yasothon province. The questionnaire and questionnaire about satisfaction with the irrigation system were used for data collection. The F- test (Repeated Measures MANOVA) was employed for testing hypotheses.

The main findings revealed that the guidelines for the irrigation project utilization in the dry season consisted of 4 areas, namely, (1) management; (2) water allocation and maintenance such as sufficient irrigation system and effective water delivery; (3) problems and obstacles such as damaged irrigation system; and (4) promotion strategies for sufficient water usage in the dry season, regular maintenance and adaptation of the irrigation system for farmers' usage, providing continuous and regular training sessions for farmers, making dry season planting plans with every sector participation and providing markets for dry season plant products.

The developed promotion model of the irrigation project utilization in the dry season included (1) the study of data and guidelines for utilization of the prototype project; (2) guidelines construction for the utilization of the irrigation project in the dry season with the uses of four strategies and ten projects. These strategies were management, water allocation and maintenance, participation and knowledge development; and (3) implementation and evaluation of guidelines for the irrigation project utilization in the dry season. The participant farmers showed gains in the increases of crop field at 2.57 times and income at 3.94 times; and showed increased satisfaction with the irrigation system from before participation ($p < .001$).